

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1972-1973.

27 FEVRIER 1973.

Proposition de loi prescrivant l'obligation de procéder aux ventes judiciaires en la salle de ventes des huissiers de justice du chef-lieu d'arrondissement lorsqu'une telle salle a été établie.

DEVELOPPEMENTS

Tout le monde s'accorde à reconnaître que les ventes judiciaires au marché public présentent de graves inconvénients, préjudiciables tant aux débiteurs saisis et à leurs créanciers qu'aux huissiers de justice chargés d'y procéder.

Il est à peine besoin de rappeler les conditions dans lesquelles elles se font, désastreuses pour les uns et lamentables pour les autres.

Elles sont désertées par le public, en raison du mépris qui s'y attache, et ne sont plus guère fréquentées que par des marchands soucieux d'obtenir le plus bas prix et se concertant même entre eux à cet effet. Elles ont lieu par tous les temps, sur un coin de trottoir, à la sauvette, sans aucune présentation, ni même exposition, le mobilier étant éparpillé au sortir du camion sans pouvoir être remonté. Les meubles et objets mobiliers les plus respectables acquièrent ainsi un caractère misérable de véritable rebut. Il n'est dès lors pas étonnant que les prix obtenus soient anormalement, sinon scandaleusement bas, faute d'enchères réelles. Bien souvent le produit de la vente n'atteint pas le montant des frais et la vente judiciaire a manqué ainsi son but : rembourser le créancier et réduire la dette du débiteur.

Le discrédit total qui accompagne la vente sur marché public rejaillit nécessairement sur la fonction de l'huissier de justice, contraint d'autre part d'exercer son ministère dans des conditions déplorables.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1972-1973.

27 FEBRUARI 1973.

Voorstel van wet houdende verplichting om de gerechtelijke verkopen te houden in de veilingzaal van de gerechtsdeurwaarders der arrondissementshoofdplaats, waar zulk een zaal bestaat.

TOELICHTING

Iedereen erkent dat aan de gerechtelijke verkopen op het marktplein ernstige bezwaren verbonden zijn zowel voor de beslagen schuldenaars en hun schuldeisers als voor de gerechtsdeurwaarders die ermede belast zijn.

Het hoeft nauwelijks te worden gezegd in welke omstandigheden zij geschieden, rampzalig voor de enen en erbarmelijk voor de anderen.

Het publiek blijft er van weg om de minachting waarmede ze bejegend worden, en er komen vrijwel alleen handelaars op af die tegen de laagste prijs hopen te kopen en daartoe zelfs onderling afspreken. Zij worden gehouden in alle weer, op de hoek van een straat, inderhaast, zonder presentatie of uitstalling; het meubilair wordt uitgeladen en gewoon her en der geplaatst zonder opnieuw te worden ineengezet. De beste meubelen en voorwerpen gaan er aldus ellendig uitzien, als waardeloze afval. Het is dan ook niet te verwonderen dat de prijzen abnormaal, zo al niet schandalig laag zijn, omdat er niet werkelijk opgeboden wordt. De opbrengst is dikwijls niet voldoende om de kosten te dekken en de gerechtelijke verkoop mist aldus zijn doel, namelijk de schuldeiser terugbetalen en de schuld van de schuldenaar verminderen.

Het volledige discredit waaronder de verkoop op de openbare markt te lijden heeft, straalt onvermijdelijk af op het ambt van de gerechtsdeurwaarder, die bovendien gedwongen is zijn taak in betreurenswaardige omstandigheden te vervullen.

Alors cependant que la vente découle d'une décision de justice, elle n'a d'autre effet que de porter atteinte à la dignité de celle-ci et de ses représentants.

Aussi l'article 1522 du Code judiciaire a-t-il déjà prévu que la vente judiciaire peut être faite soit au marché public (ancien article 617 du Code de procédure civile) soit en la salle des ventes des huissiers de justice du chef-lieu d'arrondissement.

Cet article laisse cependant encore le choix entre les marchés publics et les salles de ventes.

Au moment où de telles salles s'établissent, non sans frais on s'en doute, il est à craindre que, soit par habitude, soit par facilité, on continue néanmoins à procéder aux ventes sur le marché public, avec les conséquences et effets désastreux dont il est parlé ci-dessus.

D'autre part, il apparaît que la création de salles de ventes par les huissiers de justice n'a de raison que si toutes les ventes judiciaires s'y font là où elles existent. Si à côté de ces ventes en salles, continuaient à subsister celles sur les marchés publics, non seulement on n'aurait pas mis fin aux abus qu'elles entraînent, mais encore on compromettrait le succès des premières en laissant aux revendeurs, habitués des marchés et qui ne connaissent que trop les avantages qu'ils offrent pour eux, la possibilité de désertter les salles de ventes où ils devraient entrer en concurrence certaine avec les enchères d'un public vaste et diversifié.

Il ne serait pas convenable enfin que la situation des créanciers et des débiteurs subit un sort différent selon la manière de procéder.

C'est pourquoi, il nous est apparu nécessaire de rendre obligatoire la vente judiciaire en la salle de ventes des huissiers de justice là où elle existe et dès lors de modifier quant à ce l'article 1522 du Code judiciaire.

Cette innovation ne nous paraît pas devoir entraîner une modification de l'article 1519 du Code judiciaire relatif à la vente des objets d'art d'une valeur de Fr. 20.000 au moins. En effet, cet article autorise déjà leur vente en la salle de ventes des huissiers de justice puisqu'il n'y a précisément interdiction de les vendre que sur le marché public, suivant l'article 1522, second alinéa.

C'est assez dire que cet alinéa doit également être maintenu.

**

Toujours dans le but de valoriser la vente judiciaire ainsi que de l'adapter à sa passation en salle de ventes, il paraît nécessaire d'ajouter un troisième alinéa à l'article 1522.

En cas de vente sur le marché public il est d'usage, par la force même des choses, de n'y transporter le mobilier saisi que le jour même de la vente, de telle manière que celui-ci n'est soumis pratiquement à aucune exposition et à fortiori à aucune présentation.

Zulk een verkoop, die door het gerecht is bevolen, tast alleen de waardigheid van het gerecht en zijn vertegenwoordigers aan.

In artikel 1522 van het Gerechtelijk Wetboek is reeds bepaald dat de gerechtelijke verkoop kan plaatshebben op de openbare markt (oud art. 617 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) of in de veilingzaal van de gerechtsdeurwaarders der arrondissementshoofdplaats.

Maar het laat nog de keus tussen de openbare markten en de veilingzalen.

Nu dergelijke zalen — niet zonder kosten — worden opgericht, valt te vrezen dat men, hetzij uit gewoonte, hetzij uit gemakzucht, toch de verkopen op de openbare markt blijft houden, met al de voornoemde rampspoedige gevolgen van dien.

De oprichting van veilingzalen door de gerechtsdeurwaarders heeft geen zin, tenzij alle gerechtelijke verkopen daar gehouden worden. Indien, naast de verkopen in de veilingzalen, nog verkopen op de openbare markt blijven plaatsvinden, zal men niet alleen geen einde maken aan de misbruiken waartoe deze leiden, maar zal men bovendien het sukses van die zalen in het gedrang brengen doordat men het aan de voortverkopers, die gewoonlijk op de openbare markten kopen en de voordelen er van maar al te goed kennen, zal mogelijk maken weg te blijven van de plaatsen, waar zij stellig zouden moeten opbieden tegen een talrijk en ruim geschakeerd publiek.

Het is tenslotte niet eerlijk dat de schuldeisers en de schuldenaars een verschillend lot te beurt valt, al naar de wijze waarop de verkoop plaats heeft.

Daarom lijkt het ons noodzakelijk de gerechtelijke verkoop verplicht te stellen in de veilingzaal van de gerechtsdeurwaarders, waar zulk een zaal bestaat, en derhalve artikel 1522 van het Gerechtelijk Wetboek in dit opzicht te wijzigen.

Deze nieuwe bepaling dient naar ons oordeel, geen wijziging met zich te brengen in artikel 1519 van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de verkoop van kunstvoorwerpen ter waarde van ten minste 20.000 frank. Dit artikel maakt het immers reeds mogelijk ze in de veilingzaal van de gerechtsdeurwaarders te verkopen, aangezien het, krachtens artikel 1522, tweede lid, verboden is ze te verkopen op de openbare markt.

Hieruit blijkt voldoende dat dit lid ook moet worden gehandhaafd.

**

Steeds met het doel de gerechtelijke verkoop tot zijn recht te laten komen en de regeling ervan aan te passen aan de verkoop in een veilingzaal, lijkt het noodzakelijk artikel 1522 aan te vullen met een derde lid.

Geschiedt de verkoop op de openbare markt, dan is het uiteraard gebruikelijk het in beslag genomen meubilair er slechts de dag zelf van de verkoop naar toe te brengen, zodat het praktisch niet wordt uitgesteld en a fortiori niet wordt getoond.

Il n'existe plus aucune raison de procéder de la sorte en cas de ventes en salle. Au contraire, il y a lieu de favoriser la reconstitution du mobilier après transport et son exposition à la vue du public.

Nous proposons un délai minimum de deux jours ouvrables avant la vente. Celui-ci est à la fois nécessaire et suffisant pour remplir son but. Il permet en outre au débiteur saisi de s'acquitter encore de sa dette dans les heures qui précèdent l'enlèvement des meubles du lieu de la saisie.

**

L'obligation, en cas de vente en la salle de ventes des huissiers de justice, d'y transporter le mobilier et les effets mobiliers saisis deux jours ouvrables au minimum avant le jour fixé pour la vente, entraîne une légère modification de l'article 1511 du Code judiciaire, à savoir que le procès-verbal de saisie doit aussi contenir l'indication du jour où les objets saisis seront enlevés du lieu de la saisie.

M. A. PIERSON.

**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE 1er.

Le premier alinéa de l'article 1522, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

« La vente est faite en la salle de ventes des huissiers de justice du chef-lieu d'arrondissement ou, à défaut d'existence d'une telle salle, au marché public le plus voisin, aux jour et heure ordinaires des marchés ou un dimanche; pourra néanmoins le juge autoriser, sur requête présentée et signée par un avocat ou un huissier de justice, de vendre les effets en un autre lieu plus avantageux. »

ART. 2.

Il est inséré après le premier alinéa du même article un deuxième alinéa nouveau ainsi libellé :

« En cas de vente en la salle de ventes des huissiers de justice, le mobilier et les effets mobiliers devront y être transportés au moins 2 jours ouvrables avant le jour fixé pour la vente. »

ART. 3.

L'article 1511 du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

« Le procès-verbal de saisie contient l'indication des lieu, jour et heure de la vente et celle du jour où il sera procédé à l'enlèvement des objets saisis du lieu de la saisie. »

M. A. PIERSON.

J. HAMBYE.

P. ANSIAUX.

Er bestaat geen reden meer om op die wijze te handelen bij verkoop in een zaal. Integendeel, er moet worden naar gestreefd dat het meubilair na vervoer wordt ineengezet en voor het publiek wordt uitgesteld.

Wij stellen voor dat dit ten minste twee werkdagen vóór de verkoop zou gebeuren. Dit is noodzakelijk en tevens voldoende om het gestelde doel te bereiken. Het maakt het voor de beslagen schuldenaar bovendien mogelijk zijn schuld nog te vereffenen in de uren vóór de weghaling van de meubelen ter plaatse waar ze in beslag genomen zijn.

**

De verplichting om, in geval van verkoop in de veilingzaal van de gerechtsdeurwaarders, het in beslag genomen meubilair en de in beslag genomen voorwerpen er ten minste twee werkdagen vóór de dag van de verkoop naar over te brengen, vereist een lichte wijziging in artikel 1511 van het Gerechtelijk Wetboek namelijk dat in het proces-verbaal van beslaglegging ook moet aangegeven worden op welke dag de in beslag genomen goederen ter plaatse van de beslaglegging zullen worden weggehaald.

**

VOORSTEL VAN WET

ARTIKEL 1.

Artikel 1522, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen als volgt :

« De verkoop heeft plaats in de veilingzaal van de gerechtsdeurwaarders der arrondissementshoofdplaats of, wanneer zulk een zaal niet bestaat, op de dichtstbijgelegen openbare markt, op de gewone dag en het gewone uur van de markten of op een zondag; de rechter kan evenwel op verzoekschrift, ingediend en ondertekend door een advocaat of een gerechtsdeurwaarder, toelating verlenen om de goederen op een geschikter plaats te verkopen. »

ART. 2.

Na het eerste lid van hetzelfde artikel wordt een nieuw tweede lid ingevoegd, luidende :

« In geval van verkoop in de veilingzaal van de gerechtsdeurwaarders, moeten het meubilair en de voorwerpen ten minste twee werkdagen vóór de vastgestelde dag van de verkoop naar die plaats worden overgebracht. »

ART. 3.

Artikel 1511 van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen als volgt :

« In het proces-verbaal van beslaglegging worden plaats, dag en uur van de verkoop aangegeven evenals de dag waarop de in beslag genomen goederen worden weggehaald van de plaats waar ze in beslag genomen zijn. »